

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 20.7.2021
SWD(2021) 705 final

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

**Rapport om retsstatssituationen 2021
Landekapitel om Tjekkiet**

Ledsagedokument til

**Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske
Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget**

Retsstatssituationen i Den Europæiske Union

{COM(2021) 700 final} - {SWD(2021) 701 final} - {SWD(2021) 702 final} -
{SWD(2021) 703 final} - {SWD(2021) 704 final} - {SWD(2021) 706 final} -
{SWD(2021) 707 final} - {SWD(2021) 708 final} - {SWD(2021) 709 final} -
{SWD(2021) 710 final} - {SWD(2021) 711 final} - {SWD(2021) 712 final} -
{SWD(2021) 713 final} - {SWD(2021) 714 final} - {SWD(2021) 715 final} -
{SWD(2021) 716 final} - {SWD(2021) 717 final} - {SWD(2021) 718 final} -
{SWD(2021) 719 final} - {SWD(2021) 720 final} - {SWD(2021) 721 final} -
{SWD(2021) 722 final} - {SWD(2021) 723 final} - {SWD(2021) 724 final} -
{SWD(2021) 725 final} - {SWD(2021) 726 final} - {SWD(2021) 727 final}

SAMMENDRAG

Der er sket fremskridt med to vigtige reformer af det tjekkiske retsvæsen, nemlig proceduren for udvælgelse af dommere og disciplinærordningen for dommere. Førstnævnte blev vedtaget i maj 2021. Som bemærket i rapporten om retsstatssituationen 2020 kan disse reformer styrke retsvæsenets uafhængighed ved at øge gennemsigtigheden i proceduren for udvælgelse af dommere og give yderligere garantier i disciplinærsager mod dommere. Bestræbelserne på at fremme digitaliseringen af retsvæsenet, herunder offentliggørelse af domme og udarbejdelse af et digitalt sagsforvaltningssystem, fortsætter. Der er sket en forbedring af effektiviteten af procedurerne på det civil-, handels- og forvaltningsretlige område. Domstolene har formået at videreføre deres arbejde under covid-19-pandemien uden større afbrydelser.

De retlige og institutionelle rammer for bekæmpelse af korruption er stort set på plads, men der er derimod ikke gjort fremskridt med hensyn til gennemførelsen af regeringens strategi for bekæmpelse af korruption 2018-2022 og de ledsagende handlingsplaner. Mere specifikt mangler en række vigtige reforminitiativer inden for forebyggelse af korruption i det tjekkiske parlament, herunder lovforslag om lobbyvirksomhed, beskyttelse af whistleblowere og om forlængelse af det øverste revisionskontors mandat, fortsat at blive vedtaget ved udgangen af den nuværende regerings embedsperiode. Med hensyn til korruption på højt niveau har undersøgelser og revisioner på nationalt og europæisk plan vedrørende anvendelsen af EU-midler for nylig afdækket, at der er interessekonflikter på øverste administrative niveau, og en sag er på denne baggrund godtaget til behandling af Den Europæiske Anklagemyndighed. I en relateret sag om svig med EU-midler har nationale efterforskere desuden for nylig anbefalet tiltale. Som følge af covid-19-pandemien blev de fleste af de foranstaltninger til bekæmpelse af korruption i sundhedssektoren, som efter planen skulle indføres i 2020, udsat.

I henhold til forfatningsmæssige bestemmelser er ytringsfriheden og retten til information garanteret, og censur er udtrykkeligt forbudt. I 2021 blev der vedtaget bestemmelser for at øge gennemsigtigheden af det reelle ejerskab af medieforetagender. Det tjekkiske radio- og TV-råd ser ud til at udføre sine opgaver effektivt, men de politiske kontroverser har fortsat påvirket det særskilte tilsynsorgan for det tjekkiske fjernsyn. Sektoren for trykte medier er blevet hårdt ramt under covid-19-pandemien. Der er ikke blevet vedtaget nogen mediestøtteordning for at imødegå virkningerne af covid-19-pandemien.

Siden begyndelsen af covid-19-pandemien har næsten halvdelen af de vedtagne retsakter været genstand for en forkortet lovgivningsprocedure med begrænset mulighed for høring af interessenter. Interessenter bemærker, at anvendelsen af den forkortede lovgivningsprocedure ikke udelukkende berørte den lovgivning, der direkte vedrørte covid-19-pandemien. Nødretstilstanden omfattede en betydelig del af 2020. Forlængelsen heraf i begyndelsen af 2021 — på trods af deputeretkammerets afslag på forlængelse — er blevet kritiseret, bl.a. under henvisning til forfatningsmæssighed. Domstolene blev ofte anmodet om at gennemgå nødforanstaltninger og annullerede flere af dem. Et lovforslag om oprettelse af et nyt børneombudsmandskontor drøftes i parlamentet. Covid-19-pandemien har haft en betydelig indvirkning på civilsamfundsorganisationer og har tvunget dem til at begrænse deres aktiviteter.

I. RETSSYSTEMET

Det tjekkiske retssystem består af 86 distriktsdomstole, otte regionale retter, to appeldomstole, den øverste domstol og den øverste domstol i forvaltningsretlige sager¹. Forfatningsdomstolen indgår ikke i de almindelige domstole, men indgår i retssystemet. Den har til opgave at sikre lovgivningens forfatningsmæssighed og beskyttelsen af de grundlæggende menneskerettigheder og frihedsrettigheder. Justitsministeriet er den centrale statslige myndighed, der er ansvarlig for administrationen af domstolene. Justitsministeriet varetager den statslige administration af appeldomstolene, de regionale retter og distriktsdomstolene inden for de lovbestemte rammer², enten direkte eller via præsidenterne for disse domstole og retter. Nogle af centraladministrationens opgaver udføres af præsidenterne for de to øverste domstole. Disse forskellige myndigheder tager hensyn til udtalelserne fra de relevante domstolsråd, der er oprettet ved den øverste domstol, den øverste domstol i forvaltningsretlige sager, appeldomstolene, de regionale retter og de større distriktsdomstole. Dommerne udnævnes af republikkens præsident blandt de kandidater, der er udvalgt af retspræsidenterne og fremlagt af justitsministeren. Anklagemyndigheden er en del af den udøvende magt³. Offentlige anklagere udnævnes på ubestemt tid af justitsministeren på forslag af rigsadvokaten. Rigsadvokaten udnævnes og afsættes af regeringen på forslag af justitsministeren⁴. Tjekkiet deltager i Den Europæiske Anklagemyndighed. Advokatsamfundet er et uafhængigt organ, der er oprettet ved lov. Det varetager den offentlige administration for det juridiske erhverv og foretager selvregulering for hele erhvervet. Advokatsamfundets selvstyrebeføjelser er underlagt justitsministerens beføjelser på de områder, der er angivet i loven.

Uafhængighed

Den brede offentligheds og virksomhedernes opfattelse af retsvæsenets uafhængighed er fortsat middel. Generelt er 51 % af både den brede offentlighed og virksomhederne af den opfattelse, at domstolene og dommernes uafhængighed i Tjekkiet enten er "meget god" eller "delvis god" i 2021⁵. Dette er udtryk for en fortsat positiv tendens i retning af en gradvis årlig stigning i den positive opfattelse blandt virksomhederne, mens niveauet for opfattelsen af retsvæsenets uafhængighed blandt den brede offentlighed faldt en smule i forhold til sidste år.

Der er vedtaget en ændring af proceduren for udvælgelse af dommere⁶. Ændringen, der trådte i kraft den 9. juni 2021⁷, har til formål at skabe et gennemsigtigt og ensartet system for rekruttering og udvælgelse af nye dommere og retspræsidenter baseret på præcise, objektive og ensartede kriterier. Tidligere var der ingen lovbestemt regulering af proceduren for udvælgelse af kandidater til stillinger i retsvæsenet. De vigtigste elementer i ændringen er i

¹ Der findes desuden specialiserede afdelinger for forvaltningsretlige sager ved de regionale retter, som fungerer som forvaltningsdomstole i første instans.

² Lov nr. 6/2002 Sml. om domstole og dommere.

³ Artikel 80 i forfatningen, som indgår i tredje del, den udøvende magt.

⁴ Metoden til udnævnelse og afskedigelse af højstående anklagere indgår i en reform, som justitsministeren foreslog i juni 2019, og som p.t. er gået i stå.

⁵ Figur 48 og 50, EU's resultattavle for retlige anliggender 2021. Opfattelsen af retsvæsenets uafhængighed er kategoriseret som følger: meget lav (under 30 % af de adspurgte opfatter retsvæsenets uafhængighed som rimelig god og meget god), lav (mellem 30 og 39 %), middel (40-59 %), høj (60-75 %), meget høj (over 75 %).

⁶ Se rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 2, for yderligere oplysninger.

⁷ Ændring af lov nr. 6/2002 Sml. om domstole og dommere.

overensstemmelse med europæiske standarder, navnlig fordi flertallet af medlemmerne i de udvalg, der har til opgave at udvælge kandidater til udnævnelse, vil være dommere⁸.

Udkastet til ændring af disciplinærordningen for dommere er blevet vedtaget ved førstebehandlingen i deputeretkammeret⁹. Reformen har til formål at indføre domstolsprøvelse¹⁰ af afgørelser truffet af disciplinærdomstolen vedrørende dommere¹¹ ved at indføre et todelt disciplinærsystem, hvor appeldomstolene træffer afgørelse i første instans, og denne afgørelse kan indbringes for den øverste domstol og den øverste domstol i forvaltningsretlige sager. I december 2020 blev reformen vedtaget ved førstebehandlingen i deputeretkammeret. Ved at indføre en sådan dobbelt domstolsprøvelse kan denne reform bidrage til at styrke retsvæsenets uafhængighed, hvilket er i overensstemmelse med EU-retten og europæiske standarder¹².

Der er ingen forventning om, at den planlagte reform af anklagemyndigheden vil blive videreført i denne valgperiode¹³. En reform af anklagemyndigheden har længe været genstand for politiske drøftelser og blevet behandlet i Grecos anbefalinger¹⁴. Som bemærket i rapporten om retsstatssituationen 2020 havde det seneste udkast til reform¹⁵, der blev offentliggjort i juni 2019, til formål at ændre udnævnelses- og afskedigelsesordningen for anklagemyndigheden og embedsperioden for ledende offentlige anklagere. Udkastet til reform mødte modstand fra interessenter og offentligheden og forventes ikke at blive godkendt af regeringen inden parlamentsvalget i oktober¹⁶.

Et flertal af domstolene har godkendt en etisk kodeks for dommere. Den etiske kodeks¹⁷ er blevet udarbejdet af en arbejdsgruppe nedsat ved den øverste domstol under ledelse af

⁸ Lovforslag nr. 630 til ændring af artikel 105a og 116 i lov nr. 6/2002 Sml. om domstole og dommere; lovforslag nr. 630, forslag til ændring af artikel 105e og 116 i lov nr. 6/2002 Sml. om domstole og dommere. Recommendation CM/Rec(2010)12 of the Committee of Ministers of the Council of Europe, punkt 47. Domstolens dom af 20. april 2021, *Repubblika*, C-896/19, præmis 66-69.

⁹ Se rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 3, for yderligere oplysninger.

¹⁰ Det er p.t. muligt at anmode om, at sagen genåbnes, hvis der fremkommer oplysninger, som ikke er fremlagt tidligere, og det er endvidere muligt at indgive en forfatningsretlig klage; der er dog ikke tale om en almindelig domstolsprøvelse.

¹¹ Det disciplinære senat er et særligt senat ved den øverste domstol i forvaltningsretlige sager.

¹² Recommendation CM/Rec(2010)12 of the Committee of Ministers of the Council of Europe, punkt 69; Venedigkommissionens udtalelse, CDL-AD(2010)004, punkt 43; Venedigkommissionen, Rule of Law Checklist, CDL-AD(2016)007, CDL-AD(2016)007, punkt 78; Den Europæiske Unions Domstol har fastslået følgende i sin praksis (C-216/18 PPU, LM, 25. juli 2018, præmis 67): "Kravet om uafhængighed fordrer tillige, at disciplinærordningen for dem, som har til opgave at udøve dømmende myndighed, frembyder de nødvendige garantier for at undgå enhver risiko for, at en sådan ordning anvendes som et system til politisk kontrol med retsafgørelses indhold. Fastsættelse af regler, som både definerer, hvilken adfærd der udgør disciplinærforsøelser, og hvilke sanktioner der konkret finder anvendelse, som foreskriver et uafhængigt organs indgriben i henhold til en procedure, der fuldt ud garanterer rettinghederne i chartrets artikel 47 og 48, bl.a. retten til et forsvar, og som fastsætter en mulighed for at indbringe disciplinærorganers afgørelser for domstolene, udgør i denne forbindelse alle væsentlige garantier med henblik på at bevare den dømmende magts uafhængighed".

¹³ Rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 3-4.

¹⁴ GRECO Fourth Evaluation Round — Evaluation Report, anbefaling x.

¹⁵ Materialet i det elektroniske bibliotek vedrørende lovgivningsprocessen, som findes på <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=KORNBD9J6ZWU>.

¹⁶ Oplysninger udleveret af justitsministeriet i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet.

¹⁷ Den tjekkiske udgave af den etiske kodeks findes på: [https://www.nsoud.cz/judikatura/ns_web.nsf/0/480C6A02F818B1DCC12586B00029183B/\\$file/ETICK%C](https://www.nsoud.cz/judikatura/ns_web.nsf/0/480C6A02F818B1DCC12586B00029183B/$file/ETICK%C)

præsidenten for den øverste domstol og bestående af dommere fra domstole på forskellige niveauer¹⁸. Da kodeksen var blevet udarbejdet, blev den forelagt de dommerråd, der er nedsat ved hver domstol, til godkendelse¹⁹. Langt de fleste af rådene vedtog kodeksen. Greco har anbefalet, at der udarbejdes en adfærdskodeks for dommere²⁰.

Dommere og anklagere har været genstand for kritiske udtalelser fra regeringsrepræsentanter. Repræsentanter for den udøvende magt har ved flere lejligheder fremsat kritiske bemærkninger vedrørende højtstående dommere og anklagemyndigheden, idet der er blevet sat spørgsmålstegn ved deres uafhængighed²¹. Som reaktion herpå har repræsentanter for retsvæsenet fremsat udtalelser, hvori de giver udtryk for deres bekymring og minder om betydningen af retsvæsenets uafhængighed og offentlighedens tillid til retsvæsenet²². Den 14. maj meddelte rigsadvokaten, at han ville træde tilbage, og anførte, at en af grundene²³ var det pres, han oplevede²⁴.

Kvalitet

Parlamentet var ikke enig i regeringens forslag om at forhøje visse retsafgifter. Ved førstebehandlingen den 29. januar 2021 afviste deputeretkammeret et forslag til ændring af loven om retsafgifter²⁵ af hensyn til adgangen til domstolsprøvelse i lyset af den igangværende covid-19-pandemi. Regeringen planlægger ingen yderligere ændringer eller en fornyet forelæggelse af forslaget i indeværende valgperiode²⁶. Det tjekkiske advokatsamfunds

3%9D%20KODEX%20(2).pdf; mens den engelske version er at finde på: https://www.nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/web/CodeofEthics~Code_of_Ethic~?Open&lng=EN.

¹⁸ Input fra Tjekkiet til rapporten om retsstatssituationen 2021, s. 4- 5.

¹⁹ Tjekkiet har ikke et domstolsråd, men der er oprettet dommerråd ved hver domstol. Rådene består af dommere fra den pågældende domstol, som vælges af deres kolleger. Ved distriktsdomstole med færre end 11 dommere varetages rådets rolle af en forsamling af alle domstolens dommere; artikel 46 ff. i loven om domstole og dommere.

²⁰ GRECO Fourth Evaluation Round — Evaluation Report, anbefaling vii(i).

²¹ Interview med justitsministeren i Deník N (3. februar 2021), Hvem lovede hvem hvad? De skaber kaos før valget, Benešová kritiserer forfatningsdomstolens afgørelse; Deník N (3. februar 2021), Babiš anklagede dommere for at påvirke valget. Rychetský reagerede ved at svare, at de blot beskyttede forfatningen; interview med justitsministeren i Info.cz (25. februar 2021), Retssagen mod Babiš kommer til at vare indtil valget, og anklagerne bruger den som værn mod deres afskedigelse. Justitsministeren satte offentligt spørgsmålstegn ved lovligheden af handlingerne over for rigsadvokaten og meddelte, at hun ville indlede en disciplinærsag. Rigsadvokaten fik imidlertid støtte fra premierministeren, jf. Seznam zprávy (9. maj 2020) Benešová optrapper kampen mod anklagerens chef.

²² Erklæring fra dommerforeningen, Soudcovská unie k vystoupení ministryně spravedlnosti; erklæring fra sammenslutningen af anklagere (4. februar 2021); erklæring fra formanden for sammenslutningen af anklagere (26. februar 2021).

²³ Den nye rigsadvokat blev udnævnt den 13. juli 2021.

²⁴ Pressemeddelelse fra anklagemyndigheden (14. maj 2021), Rigsadvokat Pavel Zeman har meddelt, at han træder tilbage, optagelse af pressemødet på: <https://www.dvtv.cz/video/sef-zalobcu-zeman-konci-citil-jsem-silny-tlak-ze-strany-benesove-nehci-dal-jen-odrazet-jeji-utoky>; se endvidere interviewet med rigsadvokaten i Deník N (25. maj 2020), *Zeman: Po schůzce s Benešovou jsem vycítil svůj konec, byli jsme pro ni vděčný terč. Politika zhrubla.*

²⁵ Se rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 4-5, for yderligere oplysninger.

²⁶ Input fra Tjekkiet til rapporten om retsstatssituationen 2021, s. 6; oplysninger udleveret i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet.

fortsatte udvidede retshjælpsordning²⁷ har også bidraget til at lette adgangen til domstolsprøvelse, navnlig for sårbare personer, der ikke har råd til en advokat.

Flere projekter er ved at blive gennemført for at udbygge digitaliseringen af retsvæsenet. Justitsministeriet har iværksat en pilotversion af en offentligt tilgængelig central database over domme²⁸, som i første omgang omfatter civile sager. Databasen vil gradvist blive udbygget. Der er i loven om domstole og dommere blevet indført en forpligtelse for domstolene til pr. 1. juli 2022 at offentliggøre alle domme efter en ændring, der trådte i kraft den 9. juni 2021²⁹. Justitsministeriets igangværende projekt til støtte for anonymisering vil bidrage til denne indsats. Der findes i vid udstrækning procedureregler, der giver mulighed for at anvende digitale værktøjer ved domstole samt passende digitale instrumenter og infrastruktur³⁰, hvilket bidrog kraftigt til domstolenes fortsatte virke under covid-19-pandemien. Der mangler dog stadig løsninger til at få adgang til den elektroniske sagsmappe i de fleste verserende sager³¹. Der blev arbejdet videre med at indføre et komplet elektronisk filsystem³², men arbejdet er stadig på udbudsstadiet³³.

Parlamentet drøfter et nyt lovforslag om reform af tvangsfuldbyrdsels- og insolvensprocedurerne. Tvangsfuldbyrdsels- og insolvensprocedurer har været genstand for politiske drøftelser i mange år, da en såkaldt "gældsælde" påvirker et stort antal mennesker³⁴. Dette kan ifølge forfatningsdomstolens udtalelse have en negativ indvirkning på deres grundlæggende rettigheder, herunder retten til en passende levestandard³⁵. Efter en reform af insolvensprocedurerne, der blev vedtaget i 2019³⁶, blev der fremsat flere andre lovgivningsforslag³⁷ for at regulere konsekvenserne af tvangsfuldbyrdsels- og insolvensprocedurerne, navnlig for at beskytte skyldnere, herunder mindreårige skyldnere.

Effektivitet

Der er sket forbedringer af effektiviteten, hvad angår sager på det civil-, handels- og forvaltningsretlige område. Der var ingen særlige udfordringer i civil- og handelsretlige sager³⁸, og den anslåede varighed af retssager fortsatte med at falde gradvist³⁹. Den tid, der er nødvendig for at afslutte forvaltningsretlige sager, er faldet betydeligt i forhold til de foregående år, og det skønnes, at det i 2019 tog 356 dage at træffe en afgørelse i første instans

²⁷ Bidrag fra det tjekkiske advokatsamfund til rapporten om retsstatssituationen 2021, s. 15; rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 5.

²⁸ Databasen findes på: <https://rozhodnuti.justice.cz/soudnirozhodnuti/>.

²⁹ Artikel I, stk. 23, i lov nr. 218/2021.

³⁰ Figur 40-43, EU's resultattavle for retlige anliggender 2021.

³¹ Figur 44, EU's resultattavle for retlige anliggender 2021.

³² Rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 5.

³³ Input fra Tjekkiet til rapporten om retsstatssituationen 2021, s. 8.

³⁴ I henhold til oplysninger fra november 2020 er over 700 000 personer underlagt tvangsfuldbyrdselsprocedurer; i henhold til oplysninger fra konsekvensanalyserapporten vedrørende lov nr. 31/2019 fra 2019 var 90 % af skyldnerne ikke i stand til nogensinde at betale deres gæld tilbage.

³⁵ Den tjekkiske forfatningsdomstols afgørelse nr. I. ÚS 3271/13, punkt 31.

³⁶ Rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 5.

³⁷ Lov nr. 38/2021, vedtaget i januar 2021, om oprettelse af en såkaldt beskyttet konto; lovforslag nr. 545 som godkendt af deputeretkammeret i april 2021 om ændring af retsplejeloven og loven om fogeder; lovforslag nr. 1073 som fremsat i november 2020 om yderligere ændringer i loven om insolvensprocedurer; lovforslag nr. 986, vedtaget af senatet i april 2021; om mindreårige skyldnere.

³⁸ Se også rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 6.

³⁹ Figur 6 og 7, EU's resultattavle for retlige anliggender 2021.

⁴⁰. Samtidig steg gennemførelsesprocenten for forvaltningsretlige sager til over 107 %⁴¹, hvilket tyder på, at domstolene også er i stand til at håndtere efterslæb. Denne positive udvikling kan skyldes en overførsel af dommere fra andre afdelinger til administrative afdelinger. I 2020 blev der udnævnt ni nye dommere til at behandle forvaltningsretlige sager⁴², hvilket kan øge effektiviteten yderligere. Interessenter udtrykker imidlertid bekymring over den generelle mangel på dommere og påpeger, at justitsministeriet ikke fastlægger antallet af nyudnævnte dommere på baggrund af domstolenes reelle arbejdsbyrde⁴³.

Domstolene og anklagemyndigheden har under covid-19-pandemien stået over for udfordringer i forskellig grad. Den øverste domstol og den øverste domstol i forvaltningsretlige sager, hvis procedurer hovedsagelig er skriftlige, rapporterede, at covid-19-pandemien ikke havde nogen indvirkning på deres effektivitet⁴⁴. Domstole i lavere instanser blev tvunget til at udsætte retsmøder, hvilket kan forsinke sagsbehandlingen⁴⁵. Generelt rapporterede domstolene dog ikke om større forstyrrelser⁴⁶. Fjernarbejde viste sig at være en større udfordring for anklagemyndigheden på grund af den lave grad af digitalisering og karakteren af dens arbejde⁴⁷.

II. RAMME FOR BEKÆMPELSE AF KORRUPTION

Tjekkiet har i det store og hele indført en lovgivningsmæssig og institutionel ramme, der skal forebygge og bekæmpe korruption. Afdelingen for interessekonflikter og korruptionsbekæmpelse under justitsministeriet har ansvaret for koordinering og overvågning af den nationale strategi for bekæmpelse af korruption 2018-2022, som er Tjekkiet strategiske ramme for bekæmpelse af korruption på regeringsniveau. Rådet for korruptionsbekæmpelse fungerer som et rådgivende organ for regeringen. I samarbejde med anklagemyndigheden er det nationale agentur for organiseret kriminalitet den landsdækkende politienhed, som har kompetence til at efterforske korruption på højt niveau⁴⁸. Kontoret for finansanalyse fungerer som Tjekkiet's finansielle efterretningsenhed. Det øverste revisionskontor kontrollerer statens forvaltning af offentlige indtægter og udgifter, og dets konklusioner kan medvirke til at kortlægge korruptionsrisici.

Eksperter og virksomhedsledere opfatter fortsat graden af korruption i den offentlige sektor som relativt høj. I Transparency Internationals korruptionsindeks for 2020 scorer

⁴⁰ Figur 9, EU's resultattavle for retlige anliggender for 2021.

⁴¹ Figur 13, EU's resultattavle for retlige anliggender 2021.

⁴² Oplysninger udleveret af justitsministeriet i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet.

⁴³ Oplysninger udleveret i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet.

⁴⁴ Oplysninger udleveret i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet.

⁴⁵ Bidrag fra det tjekkiske advokatsamfund til rapporten om retsstatssituationen 2021, s. 17.

⁴⁶ Oplysninger udleveret i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet.

⁴⁷ Oplysninger udleveret i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet.

⁴⁸ Andre korruptionssager behandles af de regionale politidirektorer, idet det nationale agentur for organiseret kriminalitet til enhver tid kan overtage sagerne.

Tjekkiet 54/100 og ligger nr. 14 i EU og nr. 49 på verdensplan⁴⁹. Opfattelsen af korruption har ligget relativt stabilt⁵⁰ gennem de seneste fem år⁵¹.

I december 2020 vedtog den tjekkiske regering en ny plan for bekæmpelse af korruption 2021-2022, hvori den gentog tidligere prioriteter. Denne handlingsplan⁵² er den sidste af fire under den nuværende regeringsstrategi for bekæmpelse af korruption 2018-2022⁵³. I forhold til den foregående plan⁵⁴ forbliver de fire prioriterede områder uændrede⁵⁵. Regeringen vil fokusere på de udestående mål, herunder vedtagelsen af lovgivningsmæssige retsakter om beskyttelse af whistleblowere og lobbyvirksomhed, samt på gennemsigtighed, adgang til oplysninger og covid-19-relaterede korruptionsrisici⁵⁶. Der vil i januar 2022 blive offentliggjort en efterfølgende evaluering af den foregående handlingsplan for 2020. Det forberedende analytiske arbejde er allerede påbegyndt for den nye strategi for bekæmpelse af korruption efter 2022⁵⁷ og vil blive fremskyndet i foråret 2022 for at dække den nye regerings nye prioriteter og foranstaltninger vedrørende Tjekkiets internationale forpligtelser.

Der gøres en indsats for at bekæmpe korruption med et stabilt antal efterforskninger, retsforfølgelser og domfældelser. I 2020 indledte de tjekkiske retshåndhavende myndigheder 180 korruptionsrelaterede efterforskninger (sammenlignet med 152 i 2019)⁵⁸, mens 180 personer blev retsforfulgt for korruption eller mistænkt herfor⁵⁹ (sammenlignet med 190 personer i 2019)⁶⁰. I alt blev 169 personer indbragt for en domstol (sammenlignet med 125 i 2019)⁶¹, mens 111 blev dømt for korruption i løbet af 2020 (sammenlignet med 96 personer i 2019). Sidste år var der 23 frifindelser for korruption (sammenlignet med 30 i det foregående år). I de seneste år har højtprofilerede sager, der hovedsagelig er blevet retsforfulgt af den høje anklagemyndighed, primært fokuseret på forbrydelser i forbindelse med offentlige udbud og konkurrence (herunder embedsmænds korruption og kriminelle aktiviteter) og omfattende skattesvig⁶². Tjekkiets straffelov omhandler ikke en særlig lovovertrædelse, der kriminaliserer udenlandsk bestikkelse. Dette er dog omfattet af den

⁴⁹ Transparency International, Corruption Perceptions Index 2020 (2021), s. 2-3. Opfattelsen af korruption er kategoriseret som følger: lav (opfattelsen af korruption blandt eksperter og virksomhedsledere i den offentlige sektor er over 79), relativt lav (79-60), relativt høj (59-50), høj (under 50).

⁵⁰ I 2015 lå tallet på 56, mens det i 2020 er på 54. Tallet stiger/falder betydeligt, når det ændres med mere end 5 point, forbedres/forringes (ændringer på 4-5 point), ligger relativt stabilt (ændres med 1-3 point) gennem de seneste fem år.

⁵¹ Oplysningerne fra Eurobarometerundersøgelsen om borgere og virksomheders opfattelse af og erfaringer med korruption som indberettet sidste år opdateres hvert andet år. Det seneste datasæt er fra den særlige Eurobarometerundersøgelse 502 (2020) og Flash Eurobarometer-undersøgelse 482 (2019).

⁵² Beslutning nr. 1273. Planen er tilgængelig på regeringens portal for bekæmpelse af korruption og overvåges af regeringens råd for korruptionsbekæmpelse.

⁵³ Tjekkiets strategi for bekæmpelse af korruption, som er baseret på regeringens programerklæring for 2018, er tilgængelig på regeringens portal for bekæmpelse af korruption.

⁵⁴ Rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 7.

⁵⁵ De prioriterede områder omfatter: i) en effektiv og uafhængig regering, ii) gennemsigtighed og fri adgang til oplysninger, iii) effektiv forvaltning af statens ejendom og iv) udvikling af civilsamfundet.

⁵⁶ Oplysninger udleveret af justitsministeriet i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet.

⁵⁷ Oplysninger udleveret af justitsministeriet i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet.

⁵⁸ Input fra Tjekkiet til rapporten om retsstatssituationen 2021, s. 19- 20.

⁵⁹ Artikel 160 og 179b, stk. 3, i strafferetsplejeloven.

⁶⁰ Input fra Tjekkiet til rapporten om retsstatssituationen 2021, appendiks I.

⁶¹ Dette omfatter: tiltale, strafbegæringer og aftaler om skyld og straf.

⁶² Input fra Tjekkiet til rapporten om retsstatssituationen 2021, s. 18, med henvisning til Tax Cobra-operationen.

generelle korrupsion⁶³. OECD har noteret sig bekymring over den lave grad af håndhævelse over for udenlandsk bestikkelse på trods af den tjekkiske økonomis eksportorienterede karakter og eksport inden for højrisikosektorer, hvor der opleves bestikkelse⁶⁴. De foranstaltninger, der hidtil er gennemført, herunder en forøgelse af specialiseret personale og forbedring af dataanalysekapaciteten, har ikke gjort det muligt at afsløre og efterforske udenlandsk bestikkelse. I den forbindelse er der behov for at finde måder til at prioritere afsløring, efterforskning og retsforfølgning af udenlandsk bestikkelse. Indførelse af en særskilt strafbar handling i form af udenlandsk bestikkelse, en bekendtgørelse eller et internt direktiv, hvoraf prioriteringen af udenlandsk bestikkelse fremgår, kunne være en af mulighederne for at forbedre håndhævelsen⁶⁵.

Undersøgelser og revisioner har givet anledning til bekymring over visse tilfælde af korrupsion på højt niveau i forbindelse med anvendelsen af EU-midler og interessekonflikter. I en rapport fra Kommissionen af 23. april 2021 om revision af udbetalingen af 17 EU-tilskud til en tjekkisk virksomhed blev der konstateret uregelmæssigheder og en interessekonflikt. Der henstilles til inddrivelse af ca. 11 mio. EUR for manglende overholdelse af EU's finansforordning 2012 og overtrædelse af den tjekkiske lov om interessekonflikter⁶⁶. Sagen blev for nylig sendt til og godkendt af Den Europæiske Anklagemyndighed. Generelt er støtte til erhvervsvirksomheder, hvor en offentligt ansat har en aktiepost på 25 % eller derover, forbudt i henhold til den tjekkiske lov om interessekonflikter. Der er indført en strategi for bekæmpelse af svig og korrupsion inden for rammerne af EU's fonde for 2014-2020⁶⁷. Heri fastlægges de grundlæggende regler, som ledsages af procedurmæssige retningslinjer for forvaltningsmyndighederne. Der er dog i nogle tilfælde givet udtryk for bekymring med hensyn til forvaltningen og fordelingen af EU-midler, herunder i forbindelse med svigrelaterede efterforskninger foretaget af EU's Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og relaterede nationale efterforskninger, som resulterede i en anbefaling om tiltale i en sag på højt plan⁶⁸.

Det praktiske samarbejde mellem de relevante institutioner om bekæmpelse af korrupsion i Tjekkiet fungerer godt, og der er planlagt yderligere specialisering og IT-

⁶³ Lovovertrædelsen udenlandsk bestikkelse kan straffes som led i den generelle forbrydelse korrupsion ifølge input fra Tjekkiet til rapporten om retsstatssituationen 2021, s. 17.

⁶⁴ Højrisikosektorerne omfatter maskiner og forsvarsmateriel, herunder våben, der eksporteres til højrisikodestinationer, se OECD, Implementing the OECD Anti-Bribery Convention, Phase 4 Two-Year Follow-Up Report: Czechia (2019), s. 4. I perioden 2016-2019 indledte Tjekkiet én undersøgelse, indledte en retssag i ét tilfælde og afsluttede ingen sager som indberettet af Transparency International, Exporting corruption (2020), s. 52.

⁶⁵ Jf. OECD, Implementing the OECD Anti-Bribery Convention - Phase 4 Two-Year Follow-Up Report: Czech Republic (2019), hvori det hedder, at intet tyder på, at udenlandsk bestikkelse er blevet en prioritet. Den Tjekkiske Republik planlægger at udvide analyseafdelingen med 15 stillinger i 2021-2025, men det er endnu uvist, om nogle af dem vil blive tildelt efterforskningen af udenlandsk bestikkelse.

⁶⁶ Kommissionen, Final Audit Report, Audit No. REGC414CZ0133, REGIO/C4/AUD(2019), https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/reports/2021/final-report-on-the-audit-of-the-functioning-of-the-management-and-control-systems-in-place-to-avoid-conflict-of-interest-in-czechia, se endvidere Europa-Parlamentet, Report on the fact-finding mission of the Budgetary Control Committee to the Czech Republic, 26.-28. februar 2020. Se også det øverste revisionskontor, EU Report 2020 — Report on the EU Financial Management in Czechia (2020), s. 20-21; Rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 8.

⁶⁷ Input fra Tjekkiet til rapporten om retsstatssituationen 2021, s. 15.

⁶⁸ I maj afsluttede politiet en seks års strafferetlig efterforskning af ulovlig erhvervelse af EU-støtte og anbefalede tiltale, se: Česká justice, 14. maj 2021, Efterforsker i Stork Nest-sagen siger op. Han afsluttede sagen og foreslog at indbringe sagen for retten. .

udvikling inden for politiet. Samarbejdet mellem anklagemyndigheden, politiet og den finansielle efterretningsenhed viste sig at være tæt og effektivt i forbindelse med omfattende operationer⁶⁹. Ifølge politiet og anklagemyndigheden er efterforskeres og anklageres ressourcer⁷⁰ og specialiseringsniveau samt deres adgang til relevante oplysninger tilstrækkelige til, at de kan udføre deres opgaver med bekæmpelse af korruption. Politipræsidiets, som hierarkisk ligger over det nationale agentur for organiseret kriminalitet, omfatter en central analyseenhed, der skal udstikke retningslinjer og bistå med sagsanalyser for hele politiet. For effektivt at opfylde politiets behov og opbygge mere strategiske efterretningsniveauer vil der stadig være behov for en højere grad af specialisering af personalet inden for analyse samt yderligere IT-værktøjer og -funktioner⁷¹. Konceptdokumentet fra 2019 for efterforskningstjenester, i hvilket der opfordres til disse forbedringer, forventes at blive gennemført og derefter revideret i 2022⁷².

En bestemmelse om lobbyvirksomhed, der skal øge gennemsigtigheden i den tjekkiske lovgivningsproces, har afventet vedtagelse siden sidste rapporteringsperiode. De omstridte områder, der stadig drøftes, vedrører undtagelserne fra definitionen af lobbyister⁷³. Bestemmelsen⁷⁴ vedrører oprettelse af et offentligt tilgængeligt register over lobbyister og embedsmænd, der er genstand for lobbyvirksomhed, pligt for lobbyister og embedsmænd, der er genstand for lobbyvirksomhed, til at offentliggøre lobbykontakter og indførelse af et "lovgivningsmæssigt fodaftryk" for at oplyse om, hvem der forsøgte at påvirke hvilket lovgivningsforslag⁷⁵. Registret bør føres af kontoret for tilsyn med politiske partiers og bevægelers økonomi. Manglende offentliggørelse kan medføre bøder på ca. 3 860 EUR (100 000 CZK). Bestemmelsen om lobbyvirksomhed⁷⁶ vil også indeholde strengere regler om indberetning af gaver. Tærsklen for gaver, der skal indberettes i det allerede eksisterende centrale register over interessekonflikter, vil blive sænket fra ca. 400 EUR (10 000 CZK) til ca. 200 EUR (5 000 CZK).

⁶⁹ Oplysninger udleveret af politiet og anklagemyndigheden i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet, herunder også den finansielle efterretningsenhed samt skatte- og toldmyndighederne, navnlig med henvisning til Tax Cobra-operationen. Politiets nationale agentur for organiseret kriminalitets samarbejde med finans- og toldforvaltningen og samarbejdet med anklagemyndigheden er underlagt strafferetsplejeloven nr. 141/1961 Sml., lov om Den Tjekkiske Republiks politi nr. 273/2008 Sml. og lov nr. 283/1993 Sml. om anklagemyndigheden.

⁷⁰ De menneskelige ressourcer, som er afsat til den anklagemyndighed, der er ansvarlig for retsforfølgningen af korruption, består af 303 offentlige anklagere med speciale i korruption, herunder 21 anklagere ved rigsadvokaturen, 47 ved de høje anklagemyndigheder, 65 ved de regionale anklagemyndigheder og 170 ved distriktsanklagemyndighederne.

⁷¹ Oplysninger udleveret af indenrigsministeriet/finansministeriet (kontoret for finansiel analyse)/det tjekkiske politis nationale agentur for organiseret kriminalitet i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet.

⁷² Oplysninger udleveret af indenrigsministeriet/finansministeriet (kontoret for finansiel analyse)/det tjekkiske politis nationale agentur for organiseret kriminalitet i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet.

⁷³ Efter førstebehandlingen i deputeretkammeret i december 2020 fandt der en høring sted i forfatnings- og retsudvalget i februar 2021, og der var planlagt yderligere drøftelser i deputeretkammeret i maj og juni 2021. Input fra Tjekkiet til rapporten om retsstatssituationen 2021, s. 12. Ifølge en offentlig undersøgelse i 2021 anførte to tredjedele af de tjekkiske respondenter, at strengere lobbyregler ville bidrage til deres mere positive opfattelse af politik, se Rekonstrukce státu (3. marts 2021), Tjekkere mener, at lobbyvirksomhed har en stærk indvirkning på lovens ordlyd, men de betragter den primært som et redskab for "godfathers".

⁷⁴ Bestemmelsen om lobbyvirksomhed består af to særskilte, men sammenhængende forslag: et lovforslag om lobbyvirksomhed (deputeretkammeret, dokument nr. 565) og et lovforslag, som ændrer visse love vedrørende godkendelse af loven om lobbyvirksomhed (deputeretkammeret, dokument nr. 566).

⁷⁵ Rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 9.

⁷⁶ Lovforslag, som ændrer visse love vedrørende godkendelse af loven om lobbyvirksomhed (deputeretkammeret, dokument nr. 566).

Der er gjort en indledende indsats for at styrke integritetsreglerne for medlemmer af deputeretkammeret. Der findes endnu ikke en særlig etisk kodeks for medlemmer af deputeretkammeret, på samme måde som den findes for tjenestemænd i den centrale offentlige forvaltning⁷⁷. En foreslået ændring af loven om deputeretkammerets forretningsorden, der giver deputeretkammeret mulighed for at vedtage en adfærdskodeks, har ikke fået tilstrækkelig politisk opbakning⁷⁸. Nogle politiske partier fastsatte etiske kodekser for deres egne partimedlemmer⁷⁹. Navnlige med hensyn til gaver til medlemmer af parlamentet er der fortsat betænkeligheder med hensyn til manglen på en passende ramme, herunder også andre fordele, såsom naturlydelser og tjenester, og praktiske retningslinjer for medlemmer af parlamentet⁸⁰.

Efter en dom fra forfatningsdomstolen besluttede regeringen i 2020 ikke at medtage ægtefællers indkomst i rapporteringspligten vedrørende indberetninger af aktiver. Parlamentsmedlemmer skal i en vis udstrækning oplyse om ægtefællernes aktiver i deres indberetninger af aktiver⁸¹, f.eks. om ejendom, der ejes i fællesskab af den pågældende parlamentariker og dennes ægtefælle. Ægtefællens indkomst er fortsat udelukket fra oplysningspligten, og det samme gælder alle aktiver tilhørende familiemedlemmer, over for hvem der består forsørgerpligt⁸². Efter en dom afsagt af forfatningsdomstolen⁸³ besluttede regeringen ikke at ændre reglerne om indberetning af aktiver yderligere i denne henseende⁸⁴.

Reglerne om gaver til finansiering af politiske partier er generelt hensigtsmæssige, men i praksis er der stadig udfordringer⁸⁵. Loven om politiske partier og bevægelser⁸⁶ indeholder et maksimumsloft på ca. 120 000 EUR (3 000 000 CZK) for hver enkelt giver. Alle gaver på over ca. 40 EUR (1 000 CZK) skal dokumenteres. Gaver fra udenlandske enkeltpersoner eller offentlige organer er ikke tilladt. Gaver, der modtages i valgperioder, skal offentliggøres online mindst tre dage før valget⁸⁷. Manglende overholdelse kan straffes med bøder på mellem ca. 4 000 og 80 000 EUR (CZK 100 000-2 000 000). Kontoret for tilsyn med politiske partiers og bevægelers økonomi er det ansvarlige tilsynsorgan⁸⁸. Der er stadig strukturelle svagheder, da de samme regler om maksimumslofter for gaver fra

⁷⁷ Formanden for deputeretkammeret (deputeretkammeret, dokument nr. 7067) forelagde et udkast til etisk kodeks. Drøftelserne blev suspenderet på grund af det begrænsede antal tilstedeværende medlemmer af deputeretkammeret i lyset af de restriktioner, der blev indført i forbindelse med covid-19-pandemien. Drøftelserne i plenum bør fortsætte, når restriktionerne ophæves.

⁷⁸ Oplysninger udleveret af justitsministeriet i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet. Udkastet vil blive vedtaget ved en beslutning fra deputeretkammeret, uden at der hidtil er fastsat nogen vejledende tidsplan.

⁷⁹ GRECO, Fourth Evaluation Round — Interim Compliance Report (marts 2020), s. 4.

⁸⁰ Jf. loven om interessekonflikter. GRECO, Fourth Evaluation Round — Interim Compliance Report (marts 2020), s. 4.

⁸¹ Jf. også GRECO, Fourth Evaluation Round — Interim Compliance Report, s. 5.

⁸² Artikel 11, stk. 2, litra a), i loven om interessekonflikter.

⁸³ Forfatningsdomstolen fastslog, at lov nr. 159/2006 Sml., lov om interessekonflikter, er forenelig med forfatningen (sag nr. Pl. US 4/17 af 11. februar 2020).

⁸⁴ Oplysninger udleveret af regeringens råd for korruptionsbekæmpelse i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet.

⁸⁵ Oplysninger udleveret af forskellige interessenter i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet.

⁸⁶ Lov nr. 424/1991 Sml. om forening af politiske partier og politiske bevægelser.

⁸⁷ Herunder beløb, givers navn, fødselsdato og bopæl. Alle gaver skal anføres i rapporten om finansiering af valgkampagner, som kandidaterne skal offentliggøre senest 90 dage efter valget.

⁸⁸ Kontoret har mandat til at gennemgå de politiske partiers årsberetninger, foretage kontrol af forvaltningen af politiske partier og føre tilsyn med finansieringen af valgkampagner.

individuelle givere ikke finder anvendelse på præsidentvalg⁸⁹ eller på gaver fra nonprofitorganisationer⁹⁰. Der er også hindringer for overvågningen af gaver fra virksomhedsnetværk med mange juridiske enheder⁹¹. Regeringen sigter mod at foretage en mere detaljeret analyse for yderligere at identificere lovgivningsmæssige smuthuller og praktiske udfordringer⁹².

Der er endnu ikke foretaget forfatningsændringer for at styrke det øverste revisionskontor. Med lovforslaget om ændring af loven om det øverste revisionskontor⁹³ vil der blive foretaget en forfatningsændring⁹⁴. Det vil udvide det øverste revisionskontors mandat, så det også kan revidere de offentlige udgifter afholdt af lokale myndigheder, sygeforsikringselskaber og statsejede virksomheder (dvs. majoritetsejede eller kontrolleret af staten eller en lokal myndighed). Vedtagelsen af lovforslaget er forsinket⁹⁵, selv om dette var en regeringsprioritet som fastsat i regeringens programerklæring.

Det forberedende arbejde med hensyn til beskyttelse af whistleblowere er blevet forelagt parlamentet. Den 25. januar 2021 godkendte regeringen lovforslaget om beskyttelse af whistleblowere og en ledsagende ændringslov⁹⁶. Begge afventer i øjeblikket andenbehandlingen i deputeretkammeret⁹⁷ og drøftes i øjeblikket i de relevante udvalg i deputeretkammeret⁹⁸. Lovforslaget indeholder bestemmelser om oprettelse af interne rapporteringssystemer og rapportering til justitsministeriet, således at whistleblowere kan indberette potentielle forseelser.

Forvaltningen af statsejede virksomheder er reguleret, men der er stadig udfordringer i praksis. Forebyggelse af politiske udnævnelser i statsejede virksomheder er endnu ikke sikret systematisk i praksis⁹⁹. I 2020 godkendte regeringen den politiske strategi for statsligt ejerskab¹⁰⁰ baseret på OECD's retningslinjer for virksomhedsledelse af statsejede virksomheder fra 2015. Strategien har til formål at sikre, at staten udøver sine ejendomsrettigheder i statsejede virksomheder på en gennemsigtig og effektiv måde.

⁸⁹ Dette skyldes, at kandidaterne ikke er politiske partier eller politiske bevægelser. Se lov nr. 275/2012 Sml. om valg af republikkens præsident.

⁹⁰ Om de regler, der gælder for sådanne enheder, se lov nr. 247/1995 Sml. om valg til Den Tjekkiske Republiks parlament og om ændring og supplerung af visse andre love og lov nr. 275/2012 Sml. om valg af republikkens præsident.

⁹¹ Input fra Tjekkiet til rapporten om retsstatssituationen 2021 om finansieringen af politiske partier, s. 1.

⁹² *Ibid.*

⁹³ Lov nr. 166/1993 Sml.

⁹⁴ Rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 9.

⁹⁵ I 2020 var lovforslaget stadig under tredjebehandling i deputeretkammeret i afventning af, at senatet vedtager en tilsvarende ændring af forfatningen.

⁹⁶ Loven om beskyttelse af whistleblowere blev oprindeligt suspenderet i afventning af vedtagelsen af EU-direktivet om samme emne, se også rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 9.

⁹⁷ Med lovforslaget beskyttes whistleblowere med hensyn til overtrædelser af EU-retten og nationale forbrydelser og forvaltningsretlige forseelser. Lovgivningsprocessen kan følges på parlamentets websted. Input fra Tjekkiet til rapporten om retsstatssituationen 2021, s. 14.

⁹⁸ Udvalget om offentlig forvaltning og regionaludvikling og forfatnings- og retsudvalget.

⁹⁹ Oplysninger udleveret i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet. Loven om udvælgelse af personer til forvaltnings- og tilsynsorganer i juridiske enheder med statsligt ejerskab (udnævnelsesloven), lov nr. 353/2019 Sml., trådte i kraft i januar 2020 for at forebygge politiske udnævnelser. Se også det europæiske semester, Tjekkiet's konvergensprogram (april 2020), s. 35, for yderligere oplysninger.

¹⁰⁰ Regeringens resolution nr. 115/2020.

Covid-19-pandemien bremsede antikorrupsionsreformerne på specifikke områder. De fleste af de foranstaltninger til bekæmpelse af korruption, der efter planen skulle indføres i 2020, navnlig i sundhedssektoren, blev udsat¹⁰¹. Den nye plan for bekæmpelse af korruption 2021-2022 indeholder bestemmelser om målrettede foranstaltninger med hensyn til offentlige indkøb, herunder specifikke mærker i registret over kontrakter¹⁰² vedrørende covid-19-relaterede offentlige kontrakter, og udvikling af en metode til offentlige indkøb under nødretstilstande eller i lignende krisesituationer¹⁰³. Generelt anses registret for at have en positiv indvirkning på forebyggelsen af korruption, da det øger gennemsigtigheden og muligheden for offentligt tilsyn.

III. MEDIEPLURALISME OG MEDIEFRIHED

Chartret om grundlæggende rettigheder og basale frihedsrettigheder, der er indarbejdet i den tjekkiske forfatning, garanterer ytringsfriheden og retten til information og forbyder udtrykkeligt censur. Loven om radio- og TV-virksomhed indeholder klare regler om den tjekkiske medietilsynsmyndigheds beføjelser. Loven om fri adgang til information sikrer adgangen til de oplysninger, som de offentlige myndigheder ligger inde med¹⁰⁴.

Reformen, der tager sigte på yderligere at styrke radio- og TV-rådets uafhængighed, er endnu ikke afsluttet¹⁰⁵. Med loven om radio- og TV-virksomhed oprettes rådet som et "uafhængigt administrativt organ" bestående af 13 medlemmer, fastsættes rådets pligter og forpligtelser, og fastlægges kriterier for støtteberettigelse, udelukkelseskriterier og udnævnelsesprocedurer for rådets medlemmer og ledere¹⁰⁶. Hvis rådet gentagne gange og i alvorlig grad tilsidesætter de forpligtelser, der er fastlagt i loven, eller hvis det gentagne gange viser sig, at rådets obligatoriske årsrapport ikke kan godkendes på grund af alvorlige mangler, kan deputeretkammeret foreslå premierministeren at afsætte hele rådet. En reform¹⁰⁷, der blev fremlagt i august 2020¹⁰⁸, vil fjerne premierministerens rolle i udnævnelsesprocessen og samtidig begrænse deputeretkammerets beføjelser i den forstand, at den i ovennævnte tilfælde kun vil kunne foreslå afskedigelse af individuelle medlemmer og dermed styrke rådets uafhængighed som organ. Ændringen vil også kræve, at parlamentet giver en begrundelse for sådanne afskedigelser. Formålet med en sådan ændring er at opfylde målene om uafhængighed i det reviderede direktiv om audiovisuelle medietjenester.

¹⁰¹ Input fra Tjekkiet til rapporten om retsstatssituationen 2021, s. 15. I en analyse af korruptionsrisici i sundhedssektoren fra 2019, som blev gennemført af regeringen, blev der sat fokus på korruptionsrisici i alle dele af sundhedssektoren, hvor både patienter og sundhedstjenesteydere er årsag til korruption på centralt regeringsplan, som findes på <https://www.mzcr.cz/wp-content/uploads/2020/08/Sektorov%C3%A1-anal%C3%BDza-korupce-ve-zdravotnictv%C3%AD.pdf>. Med afsæt i denne analyse havde sundhedsministeriet til hensigt at indføre specifikke afhjælpende foranstaltninger og fremlægge et lovforslag med henblik på at optimere de offentlige forsikringsselskabers funktion.

¹⁰² Rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 9.

¹⁰³ Input fra Tjekkiet til rapporten om retsstatssituationen 2021, s. 16.

¹⁰⁴ Tjekkiet bevarede sin placering som nr. 40 i Journalister uden Grænsers internationale pressefrihedsindeks for 2021, hvilket placerer landet på en 19.-plads i EU.

¹⁰⁵ En del af Tjekkiet gennemførelse af direktiv 2018/1808 om audiovisuelle medietjenester.

¹⁰⁶ Se rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 10, for yderligere oplysninger.

¹⁰⁷ Ibid.

¹⁰⁸ Lovforslaget om ændring af lov om radio- og TV-virksomhed og gennemførelse af direktiv 2018/1808 blev offentliggjort af regeringen i august 2020 og sendt til parlamentet til videre behandling. På tidspunktet for offentliggørelsen af denne rapport var der ingen yderligere udvikling i denne henseende.

Radio- og TV-rådets beføjelser er præciseret i loven og anvendes i praksis efter hensigten. Tilsynsmyndigheden forventer ikke, at de foreslåede ændringer af radio- og TV-loven (se ovenfor) vil have en væsentlig indvirkning på rådets arbejde, men rådets ressourcer forventes kun at være genstand for mindre personalenedskæringer. Den tjekkiske lov om radio- og TV-virksomhed omhandler selvregulerende organer, der er anerkendt af rådet, og deres funktion. Sådanne organer kan fremsætte bemærkninger i forbindelse med retssager vedrørende de områder, de dækker. Ovennævnte lovforslag vil give yderligere muligheder for selvregulering. Der er blevet udtrykt bekymring over udvælgelsesprocessen og uafhængigheden af medlemmerne af det særskilte tjekkiske TV-tilsynsråd¹⁰⁹.

Tjekkiet har vedtaget lovgivning, der regulerer gennemsigtigheden omkring reelt ejerskab, hvilket også gælder medieejerskab. Lov 37/2021 Sml. af 5. januar 2021, som gennemfører EU's femte hvidvaskningsdirektiv, indfører et tostrengt system for adgang til sådanne oplysninger. Med loven sikres offentlig adgang via et register, der føres af justitsministeriet, til en begrænset mængde oplysninger om ejerskab, og der indføres mekanismer, der gør det muligt for visse myndigheder at sanktionere manglende nødvendige data. I observatoriet for mediepluralisme (MPM) 2021 anføres dette imidlertid som et højrisikoområde, eftersom systemet faktisk ikke forpligter medievirksomheder til at offentliggøre deres fulde ejerskabsstrukturer over for offentligheden¹¹⁰. Det rapporteres, at koncentrationen af nyhedsmedier er høj i Tjekkiet, navnlig på grund af den høje koncentration i forskellige mediedelsektorer¹¹¹.

Tjekkiet har ikke vedtaget nogen love, der regulerer tildelingen af statslig annoncering. Ud over de generelle krav til annoncering i udbudsloven, dvs. at enhver kontrakt om statslig annoncering med en værdi på over 2 000 EUR (50 000 CZK) skal offentliggøres i det offentlige register, har Tjekkiet ikke indført specifikke regler for tildeling af statslig annoncering¹¹². I MPM 2021 henvises der til overvågning af de tjekkiske ministeriers annonceringsudgifter i perioden 2010-2018, som udføres af det tjekkiske center for undersøgende journalistik¹¹³, og som har afsløret betydelige forskelle i den måde, hvorpå de enkelte ministerier fordeler annonceringsudgifter til forskellige medier. Det fremgår af MPM 2021, at der er tegn på favorisering og generel mangel på gennemsigtighed¹¹⁴.

Adgangen til information er sikret ved lov, men der opstår praktiske hindringer. Der er ikke blevet foretaget ændringer af loven om fri adgang til information, som sikrer adgangen til de oplysninger, som de offentlige myndigheder ligger inde med¹¹⁵. Der henvises i MPM 2021 til flere forsøg fra visse offentlige myndigheders side på at gribe ind i udbredelsen af

¹⁰⁹ Dette vedrører de seneste aktiviteter i det tjekkiske TV-tilsynsråd og det tjekkiske deputeretkammers valg af fire nye medlemmer (ud af 15). Den Europæiske Radiounion, (9. april 2021), Public service media in the Czech Republic under threat; Det Internationale Presseinstitut (1. april 2021), Concerns over increasing meddling in independence of Czech public broadcaster; Public Media Alliance, (9. april 2021), The threat facing Czech TV; Observatoriet for mediepluralisme 2021, Tjekkiet, s. 12.

¹¹⁰ Observatoriet for mediepluralisme 2021, Tjekkiet, s. 10.

¹¹¹ Det tjekkiske mediemarked domineres af en håndfuld mediehus, der beskæftiger sig med trykte medier, radio- og TV-virksomhed samt onlinesektoren. Koncentrationsniveauet er særlig slående på det (økonomisk mest sårbare) regionale mediemarked, hvor den regionale dagspresses segment reelt monopoliseres. Se observatoriet for mediepluralisme 2021, Tjekkiet, s. 10.

¹¹² Rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 10.

¹¹³ Investigace.cz (13. december 2019), Statslig annoncering: Hvem betaler også Parlamentní listy, som omtalt i observatoriet for mediepluralisme 2021, Tjekkiet.

¹¹⁴ Observatoriet for mediepluralisme 2021, Tjekkiet, s. 13.

¹¹⁵ Rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 10.

oplysninger under covid-19-pandemien. Det anføres i rapporten, at instituttet for sundhedsoplysninger og -statistik har nægtet at offentliggøre detaljerede data om spredningen af covid-19-infektioner¹¹⁶.

Journalister udsættes generelt ikke for fysisk overlast, men derimod er verbale fornærmelser, chikane og onlinetrusler ikke usædvanlige¹¹⁷. MPM 2021 og RSF's pressefrihedsindeks henviser begge til, at erhvervet er under konstante verbale angreb fra visse politiske partier og højtstående embedsmænd¹¹⁸. Europarådets platform til fremme af beskyttelse af journalistik og journalisters sikkerhed har ikke registreret nogen indberetninger i Tjekkiet i 2020. Der blev registreret en indberetning i 2021 vedrørende ovennævnte spørgsmål omhandlende det tjekkiske TV-råd. Der er ikke blevet vedtaget nogen mediestøtteordning for at imødegå virkningerne af covid-19-pandemien. Ifølge MPM 2021 er sektoren for trykte medier blevet hårdt ramt under covid-19-pandemien¹¹⁹.

IV. ANDRE INSTITUTIONELLE SPØRGSMÅL VEDRØRENDE DEN DEMOKRATISKE KONTROL OG BALANCE

Tjekkiet har et parlamentarisk styre med to kamre¹²⁰ og en direkte valgt præsident. Lovforslag kan fremsættes af et medlem af deputeretkammeret, en gruppe af medlemmer af deputeretkammeret, senatet, regeringen eller repræsentative organer for højere selvstyrende regioner¹²¹. Forfatningsdomstolen kan foretage efterfølgende forfatningsmæssig prøvelse. Ud over retsvæsenet spiller ombudsmandsinstitutionen og civilsamfundet en rolle i kontrol- og balancesystemet.

Næsten halvdelen af lovgivningen er i 2020 og begyndelsen af 2021 blevet vedtaget i en forkortet hastelovgivningsprocedure. Mellem januar 2020 og midten af februar 2021 blev 60 ud af i alt 128 retsakter, der blev vedtaget af parlamentet og offentliggjort i lovsamlingen, vedtaget i den lovgivningsmæssige hasteprocedure via en kort behandling¹²² og yderligere 12 i en hasteprocedure, hvor en retsakt vedtages ved førstebehandlingen¹²³. Interessenter har udtrykt bekymring over, at disse procedurer også blev anvendt til retsakter, der ikke vedrørte håndteringen af covid-19-pandemien, og kritiserede det høje antal undtagelser fra reglerne om høring af interessenter¹²⁴. Endvidere er de nødforanstaltninger, som regeringen har truffet for at imødegå covid-19-pandemien, blevet kritiseret for ikke at indeholde en specifik, forståelig og underbygget begrundelse¹²⁵. Begge kamre i parlamentet vedtog

¹¹⁶ Observatoriet for mediepluralisme 2021, Tjekkiet, s. 8.

¹¹⁷ Rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 12.

¹¹⁸ Observatoriet for mediepluralisme 2021, Tjekkiet, s. 9.

¹¹⁹ Observatoriet for mediepluralisme 2021, Tjekkiet, s. 6.

¹²⁰ Deputeretkammeret (*Poslanecká sněmovna*) er underhuset, og senatet (*Senát Parlamentu České republiky*) er overhuset.

¹²¹ Artikel 41 i Tjekiets forfatning.

¹²² I forbindelse med den korte behandling af et lovforslag finder førstebehandlingen ikke sted, og deputeretkammeret kan beslutte at aflyse den generelle debat, der skal finde sted under andenbehandlingen af et lovforslag, samt at reducere de enkelte medlemmers taletid. Input fra Tjekkiet til rapporten om retsstatssituationen 2020, s. 25.

¹²³ Input fra Tjekkiet til rapporten om retsstatssituationen 2020, s. 25-26.

¹²⁴ Se bidrag fra det tjekkiske advokatsamfund til rapporten om retsstatssituationen 2021, s. 27; bidrag fra Transparency International til rapporten om retsstatssituationen 2021, s. 6.

¹²⁵ F.eks. byretten i Prags afgørelse af 13. november 2020, nr. 18 A 59/2020; bidrag fra det tjekkiske advokatsamfund til rapporten om retsstatssituationen 2021; bidrag fra Transparency International Czech Republic til rapporten om retsstatssituationen 2021; bidrag fra Civil Liberties Union for Europe til rapporten om retsstatssituationen 2021; bidrag fra Glopolis til rapporten om retsstatssituationen 2021.

foranstaltninger¹²⁶ for at forhindre spredning af virusset i deres bygninger, herunder muligheden for at begrænse antallet af tilstedeværende medlemmer af parlamentet forholdsmæssigt¹²⁷.

Nødretstilstanden omfattede det meste af 2020, og der blev udtrykt bekymring over dens forfatningsmæssighed i begyndelsen af 2021. Regeringen kan i henhold til forfatningsloven om sikkerhed indføre en nødretstilstand¹²⁸ i op til 30 dage, og den kan kun forlænges med deputeretkammerets forudgående godkendelse¹²⁹. Efter nødretstilstanden, der varede fra den 12. marts 2020 til den 17. maj 2020¹³⁰, indførte regeringen igen en nødretstilstand med virkning fra den 5. oktober 2020 og forlængede den regelmæssigt med deputeretkammerets godkendelse indtil den 14. februar 2021. Den 11. februar 2021 nægtede deputeretkammeret at give forudgående samtykke til en yderligere forlængelse af nødretstilstanden. Regeringen indførte efterfølgende en ny nødretstilstand i 14 dage på grundlag af en anmodning fra regionsguvernørerne¹³¹. Denne afgørelse blev kritiseret, herunder for at være en omgåelse af forfatningsmæssige bestemmelser¹³². Deputeretkammeret besluttede efterfølgende, at denne nødretstilstand skulle ophøre, når en ny pandemilov træder i kraft, dog senest den 27. februar 2021¹³³. En gruppe senatorer indgav også en klage til forfatningsdomstolen, som, selv om den afviste klagen¹³⁴, bemærkede, at en nødretstilstand kun kan forlænges med deputeretkammerets godkendelse, og at den forfatningsmæssigt fastsatte forlængelsesprocedure ikke kan erstattes af indførelsen af en ny nødretstilstand¹³⁵. På grund af den forværrede situation indførte regeringen en ny nødretstilstand i 30 dage fra den 27. februar 2021, som blev forlænget til den 11. april 2021 med forudgående samtykke fra deputeretkammeret.

Anvendelsen af nødforanstaltninger er fortsat underlagt domstolsprøvelse¹³⁶. Nødforanstaltninger, der er vedtaget som reaktion på covid-19-pandemien, er ofte blevet prøvet ved domstolene, herunder ved forfatningsdomstolen¹³⁷. Interessenter påpeger

¹²⁶ Input fra Tjekkiet til rapporten om retsstatssituationen 2020, s. 30.

¹²⁷ I henhold til forfatningen er beslutningsdygtigheden en tredjedel af medlemmerne i det pågældende kammer. Den foreliggende foranstaltning begrænser medlemmernes tilstedeværelse til halvdelen, hvilket er i overensstemmelse med forfatningsbestemmelsen.

¹²⁸ Indførelsen af nødretstilstanden gør det muligt for regeringen at vedtage visse ekstraordinære foranstaltninger, der begrænser de grundlæggende rettigheder, som fastsat i artikel 5 i kriseloven, i den periode og i det omfang, dette er strengt nødvendigt.

¹²⁹ Forfatningsmæssig lov nr. 110/1998, artikel 5 og 6.

¹³⁰ Rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 13.

¹³¹ I henhold til artikel 3, stk. 5, i kriseloven kan en regionsguvernør anmode regeringen om at indføre en nødretstilstand på visse betingelser.

¹³² Udtalelse fra det tjekkiske advokatsamfund (15. februar 2021), Det tjekkiske advokatsamfund om indførelsen af en nødretstilstand ved regeringsbekendtgørelse af 14. februar 2021; udtalelser fra eksperter vedrørende forfatningsmæssig lov til medierne, České noviny (15. februar 2021), Ifølge de fleste advokater er nødretstilstanden forfatningsstridig.

¹³³ Resolution vedtaget af deputeretkammeret nr. 84 af 18. 2. 2021.

¹³⁴ Dom afsagt af forfatningsdomstolen den 25. marts 2021, Pl. ÚS 12/21; forfatningsdomstolen har ikke kompetence til at prøve indførelsen af en nødretstilstand som sådan.

¹³⁵ I sådanne tilfælde vil det kun være muligt at indføre en ny nødretstilstand, hvis omstændighederne ændrer sig.

¹³⁶ Rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 13.

¹³⁷ Se listen over domstolsafgørelser som offentliggjort af det tjekkiske advokatsamfund, som findes på: <https://advokatnidenik.cz/2021/04/23/za-uplynulych-deset-mesicu-soudy-zrusily-nekolik-protiepidemickych-opatreni/>, <https://advokatnidenik.cz/2021/04/09/soudy-jiz-odmitly-desitky-navrhu-nazruseni-protiepidemickych-narizeni/>.

imidlertid, at de gældende foranstaltninger er blevet ændret for hurtigt til, at domstolene kan reagere i tide¹³⁸.

Projekter med henblik på yderligere at øge gennemsigtigheden i lovgivningsprocessen forsinkes på grund af pandemien. Projektet om oprettelse af portalerne "eCollection" og "eLegislation"¹³⁹, som vil gøre det lettere at kontrollere og deltage i lovgivningsprocessen, er blevet forsinket på grund af nødretstilstanden og effekten af restriktioner i forbindelse med covid-19-pandemien. Pilottesten af systemet og uddannelsen af brugerne er nu planlagt fra november 2021, og idriftsættelsen er planlagt til den 1. januar 2023¹⁴⁰.

Et lovforslag om børneombudsmanden drøftes i parlamentet. Med lovforslaget, der blev forelagt i juni 2020 af en gruppe medlemmer af deputeretkammeret, foreslås det, at der oprettes en institution, der adskiller sig fra ombudsmanden, som på nuværende tidspunkt også fungerer som tilsynsorgan for konventionen om barnets rettigheder. Der er endnu ikke fremlagt et lovforslag om oprettelse af den nationale menneskerettighedsinstitution. I sit første år i embedet blev den nye ombudsmand kritiseret af interessenter, navnlig for vilkårlighed og erklæringer, der angiveligt satte spørgsmålstejn ved anvendelsen af proportionalitetsprincippet i forbindelse med begrænsningen af individuelle rettigheder¹⁴¹. Ombudsmandens udtalelser, hvor der blev sat spørgsmålstejn ved, om der var tale om forskelsbehandling af visse minoritetsgrupper, blev også kritiseret¹⁴². Under covid-19-pandemien har ombudsmanden undersøgt en række covid-19-relaterede spørgsmål¹⁴³. Flere af de pågældende foranstaltninger blev senere ændret af myndighederne¹⁴⁴.

Civilsamfundsorganisationerne er i væsentlig grad blevet påvirket af de restriktioner, der blev anvendt under covid-19-pandemien. Civilsamfundets råderum anses for at være åbent¹⁴⁵, og civilsamfundet deltager fortsat aktivt i offentlige anliggender¹⁴⁶. Ifølge interessenter har covid-19-pandemien haft en betydelig indvirkning på civilsamfundsorganisationer, hvor flertallet er tvunget til at begrænse deres aktiviteter på grund af pandemirelaterede restriktioner¹⁴⁷. Der er dog også observeret en positiv udvikling,

¹³⁸ Bidrag fra League of Human Rights til rapporten om retsstatssituationen 2021, s. 12, 13; oplysninger udleveret i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet.

¹³⁹ eLegislation-projektet indfører nye udarbejdelsesværktøjer og -procedurer i processen med udarbejdelse, drøftelse og offentliggørelse af primær og sekundær lovgivning. Ved afslutningen af udarbejdelsesprocessen opdaterer disse værktøjer eCollection-databasen, som indeholder verificerede tekster til tjekkisk lovgivning og de konsoliderede udgaver. Projektet medfinansieres af EU.

¹⁴⁰ Oplysninger udleveret i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet.

¹⁴¹ Åbent brev underskrevet af mere end 320 underskrivere, herunder prominente advokater. Bidrag fra League of Human Rights til rapporten om retsstatssituationen 2021, s. 9.

¹⁴² Rapport fra *Sít' k ochraně demokracie* (2020); Romea.cz (18. januar 2021), Borgere i "Roma coucil": Křeček kender ikke sine kompetencer, hans udtalelser om romastrategien er usandfærdige, han undergraver systematisk romaernes værdighed, bidrag fra Glropolis til rapporten om retsstatssituationen 2021, s. 13.

¹⁴³ Såsom retslig beslutningstagnning i tilfælde af ufrivillig hospitalsindlæggelse under covid-19-pandemien, forbud mod eller begrænsning af fængselsbesøg, isolation af personer i sociale tjenesters faciliteter eller adgang til uddannelse for elever med handicap.

¹⁴⁴ Oplysninger udleveret af ombudsmanden i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet.

¹⁴⁵ Rating foretaget af CIVICUS baseret på en skala med fem kategorier: åben, indsnævret, obstrueret, undertrykt og lukket.

¹⁴⁶ Rapport om retsstatssituationen 2020, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet, s. 14.

¹⁴⁷ Undersøgelse udarbejdet af Nadace OSF, del af Open Society Foundations-netværket, (17. marts 2021), *Dopady pandémie COVID-19 na neziskové organizace*, s. 2; oplysninger udleveret i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet.

idet nogle civilsamfundsorganisationer bemærker en stigning i den offentlige støtte, udvider deres aktiviteter og øger deres effektivitet¹⁴⁸.

¹⁴⁸ Undersøgelse udarbejdet af Nadace OSF, del af Open Society Foundations-netværket, (17. marts 2021), Dopady pandémie COVID-19 na neziskové organizace, s. 3; oplysninger udleveret i forbindelse med landebesøget i Tjekkiet.

Bilag I: Liste over kilder i alfabetisk rækkefølge*

* Listen over indkomne bidrag i forbindelse med høringen om rapporten om retsstatssituationen 2021 kan findes på <https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/upholding-rule-law/rule-law/rule-law-mechanism/2021-rule-law-report-targeted-stakeholder-consultation>.

Åbent brev til ombudsmanden underskrevet af mere end 320 underskrivere, herunder prominente advokater (https://www.petice.com/otevreny_dopis_verejnemu_ochrancu_prav).

Anklagemyndigheden (2021), pressemeddelelse *Rigsadvokat Pavel Zeman har meddelt, at han træder tilbage* (Nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman oznámil rezignaci) (<https://verejnazaloba.cz/nsz/nejvyssi-statni-zastupce-pavel-zeman-oznamil-rezignaci/>)

Byretten i Prag, dom af 13. november 2020, nr. 18 A 59/2020.

Centre for Media Pluralism and Media Freedom (2021), *Media pluralism monitor 2021*.

Česká justice (2021), Efterforsker i Stork Nest-sagen siger op. Han afsluttede sagen og foreslog at indbringe sagen for retten (*Vyšetřovatel Čapiho hnízda končí u policie. Spis uzavřel a navrhl podat obžalobu*) (<https://www.ceska-justice.cz/2021/05/vysetrovatel-capiho-hnizda-konci-u-policie-spis-uzavrel-a-navrhl-podat-obzalobu/><https://www.ceska-justice.cz/2021/05/vysetrovatel-capiho-hnizda-konci-u-policie-spis-uzavrel-a-navrhl-podat-obzalobu/>).

České noviny (2021), *Ifølge de fleste advokater er nødretstilstanden forfatningsstridig* (Podle většiny právníků je nový stav nouze protiústavní) (<https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/podle-vetsiny-pravniku-je-novy-stav-nouze-protiustavni/1996439>).

Civicus, Monitor tracking civic space — Czechia (<https://monitor.civicus.org/country/czech-republic/>).

Civil Liberties Union for Europe (2021), *bidrag fra Civil Liberties Union for Europe til rapporten om retsstatssituationen 2021*.

Den Europæiske Radiounion (2021), "Public service media in the Czech Republic under threat" (<https://www.ebu.ch/news/2021/04/public-service-media-in-the-czech-republic-under-threat>).

Den Europæiske Unions Domstol, dom af 20. april 2021, *Repubblika*, C-896/19.

Den Europæiske Unions Domstol, dom af 25. juli 2018, *LM*, C-216/18 PPU.

Den tjekkiske dommerforening, *Soudcovská unie k vystoupení ministryně spravedlnosti* (<https://www.soudci.cz/zpravy-a-stanoviska/pohledy-a-nazory/3173-soudcovska-unie-k-vystoupeni-ministryne-spravedlnosti.html>).

Den tjekkiske forfatningsdomstol, afgørelse af 25. marts 2021, Pl. ÚS 12/21.

Den tjekkiske forfatningsdomstol, afgørelse nr. I. ÚS 3271/13.

Den tjekkiske regering (2019), *Korruptionsrisici i sundhedssektoren* (<https://www.mzcr.cz/wp-content/uploads/2020/08/Sektorov%C3%A1-anal%C3%BDza-korupce-ve-zdravotnictv%C3%AD.pdf>).

Den tjekkiske regering (2020), *input fra Tjekkiet til rapporten om retsstatssituationen 2021*.

Den tjekkiske regering, *Projekt om oprettelse af portalerne "eCollection" og "eLegislation"* (<https://www.mvcr.cz/clanek/esbirka-a-elegislativa.aspx>).

Den tjekkiske regering, *Strategi for bekæmpelse af svig og korruption inden for rammerne af EU's fonde for 2014-2020* (https://www.dotaceu.cz/Dotace/media/SF/FONDY%20EU/2014-2020/Dokumenty/Ostatn%C3%AD/MMR_Strategie-proti-podvodum-SSR_FINAL3.pdf).

Den tjekkiske regering, *Strategien for bekæmpelse af korruption* (<https://korupce.cz/protikorupcni-dokumenty-vlady/na-jeta-2018-az-2022/>).

Den tjekkiske sammenslutning af anklagere, *erklæring af 4. februar 2021* (<https://www.uniesz.cz/reakce-unie-statnich-zastupcu-ceske-republiky-na-utoky-politiku-proti-ustavniemu-soudu/>).

Deník N (2020), Zeman: Efter mødet med Benešová kunne jeg mærke, at jeg var ved at være nået til min afslutning. Jeg var et klart mål for hende. Politik er blevet mere råt (*Zeman: Po schůzce s Benešovou jsem vycítil svůj konec, byli jsme pro ni vděčný terč. Politika zhrubla*) (<https://denikn.cz/633179/zeman-po-schuzce-s-benesovou-jsem-vycitil-svuj-konec-byli-jsme-pro-ni-vdecny-terc-politika-zhrubla/?ref=list>).

Deník N (2021), *Babiš anklagede dommere for at påvirke valget. Rychtský reagerede: Vi beskytter blot forfatningen (Babiš obvinil soudce z ovlivňování voleb. Jen chráníme ústavu, reagoval Rychtský)* (<https://denikn.cz/553944/snazi-se-ovlivnit-vysledek-voleb-babis-zautocil-na-ustavni-soud-i-predsedu-rychetskeho/>).

Deník N (2021), *Hvem lovede hvem hvad? De skaber kaos før valget, Benešová kritiserer forfatningsdomstolens afgørelse (Kdo co komu slíbil? Před volbami udělají něco, kritizuje Benešová verdikt Ústavního soudu)* (<https://denikn.cz/553991/kdo-co-komu-slibil-pred-volbami-udelaji-toco-kritizuje-benesova-verdikt-ustavniho-soudu/>).

Det øverste revisionskontor (2020), *EU Report 2020 — Report on the EU Financial Management in Czechia* (<https://www.nku.cz/assets/publications-documents/eu-report/eu-report-2020-en.pdf>).

Det tjekkiske advokatsamfund (2021), *bidrag fra det tjekkiske advokatsamfund til rapporten om retsstatssituationen 2021*.

Det tjekkiske advokatsamfund, (2021), udtalelse *Det tjekkiske advokatsamfund om indførelsen af en nødretstilstand ved regeringsbekendtgørelse af 14. februar 2021 (ČAK k vyhlášení nouzového stavu usnesením vlády ze dne 14. 2. 2021)* (<https://advokatnidenik.cz/2021/02/15/cak-k-vyhlaseni-nouzoveho-stavu-usnesenim-vlady-ze-dne-14-2-2021/>).

Det tjekkiske advokatsamfund, *Liste over retsafgørelser* (<https://advokatnidenik.cz/2021/04/23/za-uplynulych-deset-mesicu-soudy-zrusily-nekolik-protiepidemickych-opatreni/>) (<https://advokatnidenik.cz/2021/04/09/soudy-jiz-odmitly-desitky-navrhu-na-zruseni-protiepidemickych-narizeni/>).

Det tjekkiske finansministerium (2020), *Tjekkiet's konvergensprogram*.

Det tjekkiske parlaments websted (<https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=1150>).

Europa-Parlamentet (2020), *Report on the fact-finding mission of the Budgetary Control Committee to the Czech Republic* (https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/209082/CONT_CZ_Mission_Report_Final.pdf).

Europarådet: Ministerkomitéen (2010), *Recommendation CM/Rec(2010)12 of the Committee of Ministers to member states on judges: independence, efficiency and responsibilities*.

Europarådet: Venedigkommissionen (2010), *Report on the Independence of the Judicial System Part I: The Independence of Judges*, CDL-AD(2010)004.

Europarådet: Venedigkommissionen (2016), *Rule of Law Checklist*, CDL-AD(2016)007.

Formanden for den tjekkiske sammenslutning af anklagere, *erklæring af 26. februar 2021* (<https://www.uniesz.cz/prezident-unie-statnich-zastupcu-jan-lata-ministryne-benesova-sdeluje-nepravdy/>).

Generaldirektoratet for Kommunikation (2019), *Flash Eurobarometer-undersøgelse 482: Businesses' attitudes towards corruption in the EU*.

Generaldirektoratet for Kommunikation (2020), *Særlig Eurobarometerundersøgelse 502: Corruption*.

Glopolis (2021), *bidrag fra Glopolis til rapporten om retsstatssituationen 2021*.

Greco (2016), *Fourth Evaluation Round — Evaluation Report on Czechia on Corruption prevention in respect of members of parliament, judges and prosecutors.*

Greco (2020), *Fourth Evaluation Round — Interim Compliance Report on Czechia on Corruption prevention in respect of members of parliament, judges and prosecutors.*

Info.cz (2021), *Retssagen mod Babiš kommer til at vare indtil valget, og anklagerne bruger den som værn mod deres afskedigelse. Det er en yderst brutal tid. Hvis regeringen var fortid i morgen, ville jeg være meget lykkelig, siger Benešová (Stihání Babiše se povleče do voleb, státní zástupci z něj mají štít proti svému odvolání. Je to nejbrutálnější doba, kdyby vláda zítra skončila, budu nejšťastnější, říká Benešová)* (<https://www.info.cz/pravo/justice/marie-benesova>). Det Internationale Presseinstitut (2021), *"Concerns over increasing meddling in independence of Czech public broadcaster"* (<https://ipi.media/concerns-over-increasing-meddling-in-independence-of-czech-public-broadcaster/>).

Investigace.cz (2019), *Statslig annoncering: Hvem betaler også Parlamentní listy (Státní reklama: Kdo také platí Parlamentní listy)* (<https://www.investigace.cz/statni-reklama-kdo-take-plati-parlamentni-listy>).

Journalister uden Grænser (2021), *Det internationale pressefrihedsindeks 2021 Tjekkiet* (<https://rsf.org/en/czech-republic>).

Kommissionen (2019), *Final Audit Report, nr. REGC414CZ0133, REGIO/C4/AUD* (https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/cz_functioning_report/cz_functioning_report_en.pdf).

Kommissionen (2020), *rapport om retsstatssituationen, landekapitlet om retsstatssituationen i Tjekkiet.*

Kommissionen (2021), *EU's resultatavle for retlige anliggender.*

League of Human Rights (2021), *bidrag fra League of Human Rights til rapporten om retsstatssituationen 2021.*

Nadace OSF (2021), *Dopady pandemie COVID-19 na neziskové organizace* (https://osf.cz/wp-content/uploads/2021/03/Nadace-OSF_Dopady_pandemie_NNO_2021.pdf).

OECD (2019), *Implementing the OECD Anti-Bribery Convention, Phase 4 Two-Year Follow-Up Report: Czechia.*

Public Media Alliance (2021), *The threat facing Czech TV* (<https://www.publicmediaalliance.org/the-threat-facing-czech-tv-ceska-televize/>).

Rekonstrukce státu (2021), *Tjekkere mener, at lobbyvirksomhed har en stærk indvirkning på lovens ordlyd, men de betragter den primært som et redskab for "godfathers" (Lobbing má podle poloviny Čechů výrazný vliv na podobu zákonů, vnímají ho ale hlavně jako nástroj pro kmotry)* (<https://www.rekonstrukcestatu.cz/archivse-novinek/lobbying-ma-podle-poloviny-cechu-vyrazny-vliv-na-podobu-zakonu-vnimaji-ho-ale-hlavne-jako-nastroj-pro-kmotry>).

Romea.cz (2021), *Borgere i "Roma coucil": Křeček kender ikke sine kompetencer, hans udtalelser om romastrategien er usandfærdige, han undergraver systematisk romaernes værdighed (Občanští členové "romské rady": Křeček nezná své kompetence, k romské strategii se vyjadřuje nepravdivě, soustavně cíleně podkopává důstojnost Romů)* (<http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/obcansti-clenove-romske-rady-krecek-nezna-sve-kompetence-k-romske-strategii-se-vyjadruje-nepravdive-soustavne-cilene>).

Seznam zprávy (2020), *Benešová optrapper kampen mod anklagerens chef. Babiš støttede ham (Benešová zesiluje boj proti šéfovi žalobců. Babiš se ho zastal,* <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/benesova-zesiluje-boj-proti-sefovi-zalobcu-poda-karnou-zalobu-kvuli-vrbeticim-153409>).

Sít' k ochraně demokracie (2020), *Kontrolrapport,* (<https://ochranademokracie.s3.amazonaws.com/ochranademokracie/production/files/2020/11/18/13/2>

[6/42/6db6f97d-7c3e-452d-b27f-44740bbdaa74/zprava-pracovni-skupiny-pro-lidska-socialni-prava-2019_2.pdf](https://www.nsoud.cz/6/42/6db6f97d-7c3e-452d-b27f-44740bbdaa74/zprava-pracovni-skupiny-pro-lidska-socialni-prava-2019_2.pdf).

Tjekkisk etisk kodeks for dommere (engelsk udgave)

(https://www.nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/web/CodeofEthics~Code_of_Ethic~?Open&lng=EN).

Transparency International (2020), *Exporting corruption*.

Transparency International (2021), *bidrag fra Transparency International til rapporten om retsstatssituationen 2021*.

Transparency International (2021), *Corruption Perceptions Index*.

Transparency International Czech Republic (2021), *bidrag fra Transparency International Czech Republic til rapporten om retsstatssituationen 2021*.

Bilag II: Landebesøg i Tjekkiet

Kommissionens tjenestegrene afholdt i marts 2021 virtuelle møder med:

- Den øverste domstol
- Den øverste domstol i forvaltningsretlige sager
- Det Europæiske Center for Presse- og mediefrihed
- Det Internationale Presseinstitut
- Det nationale agentur for organiseret kriminalitet
- Det tjekkiske advokatsamfund
- Det tjekkiske nationale udvalg i Det Internationale Presseinstitut
- Det øverste revisionskontor
- Dommerforeningen
- Endowment for Independent Journalism
- Frank Bold/Reconstruction of State
- Indenrigsministeriet
- Journalistforbundet
- Justitsministeriet
- Kontoret for finansiel analyse
- Kulturministeriet
- League of Human Rights
- Ombudsmanden
- Open Government Partnership
- Radio- og TV-rådet
- Rigsadvokaten
- Sammenslutningen af anklagere
- Transparency International Czech Republic

* Kommissionen mødtes også med følgende organisationer på en række horisontale møder:

- Amnesty International
- Center for Reproductive Rights
- CIVICUS
- Civil Liberties Union for Europe
- Civil Society Europe
- Conference of European Churches
- EuroCommerce
- European Center for Not-for-Profit Law
- European Centre for Press and Media Freedom

- European Civic Forum
- European Federation of Journalists
- European Partnership for Democracy
- European Youth Forum
- Front Line Defenders
- Human Rights House Foundation
- Human Rights Watch
- ILGA-Europe
- International Commission of Jurists
- International Federation for Human Rights
- International Planned Parenthood Federation European Network (IPPF EN)
- International Press Institute
- Netherlands Helsinki Committee
- Open Society European Policy Institute
- Philanthropy Advocacy
- Protection International
- Reporters without Borders
- Transparency International EU